

С. Джуринський, начальник технічного відділу служби електропостачання ДП «Одеська залізниця»,
О. Сириця, начальник відокремленого структурного підрозділу «Енергозбут» ДП «Одеська залізниця»

ПЕРЕХІД НА РИНКОВІ ВІДНОСИНИ НАДАЄ ЗАЛІЗНИЧНИКАМ ЗНАЧНІ ПЕРЕВАГИ

У 1998 році Одеська залізниця отримала ліцензію на постачання електроенергії за регульованим тарифом, а також ліцензію на передачу електричної енергії місцевими (локальними) мережами. З 1 квітня 2011 року Одеська залізниця стала повноправним членом ОРЕ, що надало їй право закуповувати електроенергію за регульованим тарифом.

З набуттям статусу ліцензіата залізниця, по-перше, стала закуповувати електроенергію безпосередньо з енергоринок, по-друге, отримала державну компенсацію та кошти на оновлення і розвиток господарства електропостачання.

Під час підготовчих робіт до виходу залізниці на ОРЕ були виконані значні об'єми робіт, а саме: розроблено проекти інтеграції в автоматизовану систему комерційного обліку електроенергії в межах шести областей України; придбано та встановлено відповідне обладнання; підписано акти розмежування балансової належності; проведено метрологічну експертизу вимірювальних комплексів; розроблено алгоритми розрахунку за спожитою електроенергією та алгоритми розрахунків втрат у мережах і обладнанні; встановлено вимірювальні комплекси відповідного класу точності.

Одним з основних напрямів була робота з удосконалення системи обліку електроенергії, зменшення затрат грошових коштів на її закупівлю.

Для оптимізації постачання і споживання електроенергії на залізниці впроваджена система комерційного обліку електричної енергії (АСКОЕ). Сьогодні системою АСКОЕ облаштовано на залізниці 98% всього об'єму робіт. Проводяться роботи з переносу точок обліку на межу балансової належності по регіонам Одесаобленерго, Кіровоградобленерго, Херсонобленерго і Миколаївобленерго. Після чого нові точки будуть

введені в систему АСКОЕ залізниці, і роботи з її впровадження будуть виконані у повному об'ємі.

У системі обліку задіяно 807 трансформаторів струму, 367 трансформаторів напруги.


Завдяки використанню фактичних погодинних даних споживання електроенергії, отриманих від АСКОЕ, що використовуються під час визначення ціни закупівлі електроенергії на Оптовому ринку електроенергії, у 2013 році отримали економію коштів на суму 129,4 млн грн. За 2013 рік було спожито 1421,7 млн кВт-год електроенергії.

Отримання залізницею достовірної інформації про споживання електроенергії за допомогою АСКОЕ дає змогу значно економити кошти на закупівлю електричної електроенергії залізницею, здійснювати фінансування на реконструкцію, технічне переоснащення власних електричних мереж за рахунок прибутку від реалізації електричної енергії споживачам. Починаючи з 2011 року, на технічне переоснащення пристроїв електропостачання передбачається

не менше 80% від загального наповнення інвестиційних програм.

Питаннями забезпечення єдиної стратегії діяльності господарств електропостачання залізниць з експлуатації та розвитку локальних (місцевих) електричних мереж залізниць, формування єдиної політики щодо здійснення ліцензованої діяльності у сфері енергетики, розробки та реалізації стратегічних напрямків розвитку електричних мереж займається Головне управління електрифікації та електропостачання Укрзалізниці.

Затвердження тарифів на передачу та постачання електричної енергії встановлюється таким чином, щоб забезпечити ліцензіату прибуток та достатні надходження коштів для відшкодування його виправданих витрат, стимулювати його до підвищення рентабельності виробництва.

Перелічені заходи можливої економії витрат та стимулювання виробництва на цьому не вичерпуються. Розробка ефективних мір проводиться у цьому напрямку постійно. Тому хочеться побажати всім плідної праці для сталої роботи галузі. 

► Довідка

На балансі господарства електропостачання знаходиться 1579 км ПЛ-35 (27,5) кВ, 2292 км ПЛ-10 (6) кВ, 1112 км ПЛ-0,4 кВ, 206 км КЛ-10(6) кВ, 724 км КЛ-0,4 кВ, 29 тягових підстанцій із класом напруги 150/110 кВ, 1039 підстанцій із класом напруги 35 (27,5) кВ, 1538 підстанцій із класом напруги 10(6) кВ.

Приладами обліку електричної енергії облаштовано 5432 залізничних споживачів, 1887 сторонніх споживачів, 13 124 лічильників по населенню. Технічний облік електричної енергії організований на 191 точках обліку, а на 693 точках обліку — комерційний облік для купівлі електричної енергії з ДП «Енергоринок».